

Pääsihteeriltä*Pekka Aula*

Monitieteistä tutkimusta näkyväksi

Tieteelliset julkaisusarjat ovat aina olleet tiedeakatemioiden keskeistä toimintaa. Tyypillisesti julkaisut ovat esitelleet jäsenten tutkimustuloksia. Tämä jo 1600-luvulta alkanut perinne on myös osa Suomalaisen Tiedeakatemian perimää. Julkaisutoiminta käynnistettiin Tiedeakatemian perustamiskokouksessa 1908, jolloin päätettiin perustaa kaksi julkaisusarjaa yhteisnimekseen *Annales Academiae Scientiarum Fennicae*. Sarja koostui matemaattis-luonnontieteellisestä A-sarjasta ja humanistisesta B-sarjasta. Tiedeakatemia perusti myös Folklore Fellows' Communications -julkaisusarjan. Siitä tuli nopeasti johtava kansainvälinen kansanrunouden tutkijoiden julkaisu.

Tiedeakatemia on julkaisurikas. Alkuvuosikymmeninä ylös nostettuja ja ajansaotossa hiipuneita sarjanimikkeitä ovat Documenta Historica, Mathematica-Physica, Physica, Chemica, Geologica-Geographica, Biologica ja Medica-Anthropologica. Tiedeakatemia on myös osallistunut toisaalla julkaistavien sarjojen syntyyn. Yhdessä muiden, kuten Suomen Tiedeseuran, kanssa 1970-luvulla perustettuja ja edelleen toimivia nimikkeitä ovat Acta Botanica Fennica, Acta Zoologica Fennica, Annales Botanici Fennici ja Annales Zoologici Fennici.

Tiedeakatemia teki 1990-luvulla ison julkaisu-uudistuksen. Valtaosa silloisista nimikkeistä päätettiin lakkauttaa. Jäljelle jäivät Annales Academiae Scientiarum Fennicae Mathematica ja sen alasarja Mathematica Dissertationes, Folklore Fellows' Communications sekä humanistinen B-sarja, jonka nimi muutettiin Humanioraksi. Geologica-Geographica jatkoi vuoteen 2011 asti.

Viimeisin järjestely tehtiin viime vuosikymmenen vaihteessa. Mathematica ja Mathematica Dissertationes siirtyivät Suomen matemaattiselle yhdistykselle ja Folklore Fellows' Communications Kalevalaseura-säätiölle. Humanioran tie päättyi. Tiedeakatemialle jäi vuonna 2008 perustettu Kannanottoja-sarja ja läpi vuosikymmenten julkaistu Vuosikirja. Uudistuksessa päätettiin aloittaa uusi tieteellinen julkaisusarja. Nimi otettiin Suomalaisen Tiedeakatemia ensimmäisestä sarjasta. Uuden sarjan ensimmäinen numero on nyt käsissäsi: Annales Academiae Scientiarum Fennicae.

Uudesti syntynyt ”Tiedeakatemia Annaali”, kuten ensimmäistä vuoden 1908 sarjaa kutsuttiin, toteuttaa tiedeakatemioiden perustehtävää: mielenkiintoisten, korkeatasoisten tutkimusten esittelyä. Annales on vertaisarvoitu, monitieteinen ja monikielinen. Se tullaan julkaisemaan pääosin niin sanottuna näköispainoksena verkossa, aluksi kaksi numeroa vuodessa. Julkaisu tulee saamaan rinnalleen digitaalisen, julkaisutavaltaan ja sisällöltään monimuotoisen, työnimellä AASF+ kulkevan version. AASF+ mahdollistaa perinteistä julkaisurytmiä nopeamman sisällön julkaisemisen esimerkiksi keskusteluina tai blogina. Se myös laajentaa lehden lukijakuntaa. Ajankohtainen tiede- ja tutkimusorientoitunut reagointi maailman tapahtumiin tullee osaksi AASF+ -sisältöjä.

Annales Academiae Scientiarum Fennicae on osa Suomalaisen Tiedeakatemia pyrkimyksiä rakentaa yhteisöllisyyttä, tukea monitieteisyyttä ja edistää tieteen vaikuttavuutta. Annales on vahva panoksemme Suomessa harjoitettavan tieteen näkyväksi tekemiseen ja yhteiskunnalliseen keskusteluun. ■